

İhtiyari ve ıztırari kaderi bir misalle anlatabilir misiniz?

İnsanın, cüz-i ihtiyari adı verilen iradesi, ehemmiyetsiz gibi görülmekle beraber, kâinatta cari olan kanunlardan istifade ederek büyük işlerin meydana gelmesine sebep olmaktadır.

Bir apartmanın üst katının ikramlarla ve lütuflarla, bodrum katının ise işkence aletleriyle dolu olduğunu ve bir şahsın bu apartmanın asansörü içerisinde bulunduğunu farz ediniz. Kendisine, apartmanın bu keyfiyeti daha önce anlatılmış bulunan bu zat, üst katın düğmesine bastığında lütuflara mazhar olacak, alt katın düğmesine bastığında ise azaba duçar olacaktır.

Burada iradenin yaptığı tek şey, sadece hangi düğmeye basılacağına karar vermesi ve teşebbüse geçmesidir. Asansör ise, o zatın kudret ve iradesiyle değil, belirli fizik ve mekanik kanunlarla hareket etmektedir. Yani, **insan üst kata kendi iktidarıyla çıkmadığı gibi, alt kata da kendi iktidarıyla inmemektedir.** Bununla beraber **asansörün nereye gideceğinin tayini**, içindeki şahsın iradesine bırakılmıştır.

İnsanın kendi iradesiyle yaptığı bütün işler, bu ölçüyle değerlendirilebilir. Mesela; Cenab-ı Hak, meyhaneye gitmenin haram, camiye gitmenin ise faziletli olduğunu insanlara bildirmiş bulunmaktadır. **İnsan bedeni** ise kendi iradesiyle, misaldeki asansör gibi **her iki yere de gitmeye müsait bir yapıdadır.**

Kâinattaki faaliyetlerde olduğu gibi, beden içindeki faaliyetler de kanun-u külli adı verilen ilahi kanunlarla hareket etmektedir. Fakat **bedenin nereye gideceğinin tayini, insanın irade ve ihtiyarına bırakılmıştır.** O nereye gitmek isterse, ilahi kudretle oraya doğru hareket ettirilmekte, dolayısıyla da gideceği yerin mükâfatı veya cezası o insana ait olmaktadır...